

NEODVISNOST

Izhaja tedensko — Velja po pošti dostavljen: na mesec
Din 6.—, za tujino na mesec Din 10.— — Oglasi po tarifi

Tednik za vsa javna vprašanja

Uredništvo in uprava: Maribor, Ulica 10. oktobra — Telefon
26-16 — Rač. pošne hran. 17.160 — Rokopisov ne vračamo

Cankar in naša doba

Ko so po izstopu Lončarjeve skupine iz kmečko-delavskega gibanja odpovedali svojo pogodbo tudi socialni demokrate, je nastalo prerokanje po časopisih. Med tem prerokanjem je omenil pisec članka »Socializem v slovenskem političnem življenju« (»Del. Politika« od 17. VII. 1937) tudi ime Ivana Cankarja. Članek je ponosen — in to po pravici — na to, da je socialistično gibanje združeno z imenom Ivana Cankarja.

Vsi, ki nam je Cankar drag — in biti bi moral drag slehernemu Slovencu, predvsem pa slovenskemu delavcu in kmetu — se upravičeno sprašujemo, kaj bi Cankar danes storil, kaj bi Cankar slovenskemu narodu danes svetoval.

Prav tako težak trenutek, kakor ga preživlja slovenski narod danes, je preživljal ta narod-proletarec, kakor ga je imenoval Cankar med imperialistično svetovno vojno. To klanje in glad sta odprla zaslepljenim politikom oči in pod modrim vodstvom J. E. Kreka so se združile vse slovenske politične skupine v odporu proti reakcionarnemu nemškemu zatiranju. Govor, ki ga je Cankar imel 20. IV. 1918 v Trstu, je plameč protest proti imperialističnemu pokolju in genialna ocena naših političnih skupin. V tem govoru je Cankar podčrtal to, kar je pri slovenskih strankah pozitivnega (pri SLS njeno demokratično in narodno stališče ter energijo in doslednost; pri »narodno-napredni stranki« njeno »slovensko demokratičnost«, ki mu je pa sumljiva; pri socialno-demokratični stranki njen boj za večji košček kruha in pripravljenost njenih pristavev na preganjanja in izgubo svobode), sočasno pa je neusmiljeno razgalil negativne strani teh strank (pri SLS konservativno manjšino, ki je v narodnem oziru indiferentna, v socialnem dediču starih liberalcev; pri »narodno-napredni stranki« njene predpotopne socialne nazore; pri socialno-demokratični stranki pa njeno omejevanje na strokovne organizacije, njeno sektaštvo, njeno ločenost od naroda, njeno nedialektično »presajanje palm na Kras«, njeno indiferentnost v nacionalnem vprašanju, njeno geslo demokratizacije in socializacije avstrijske monarhije ob popolnoma neprimernem trenutku, ko je bilo treba odločno nastopiti za odcepitev slovenskega naroda od Avstrije). In iz te ocene političnega položaja ter političnih strank je Cankar izvajal politično pravilno geslo, da se mora združiti vse, kar je v slovenskem narodu demokratičnega, naprednega, borbenega, neustrašnega.

Če bi naš veliki Cankar živel danes, bi prav tako jasno povedal svojemu narodu, da mu grozi velika nevarnost, da gre za njegov narodni obstoj. Cankar bi prav gotovo dvignil svoj glas proti novemu svetovnemu pokolju, ki ga pripravljajo nenasitni imperialistični vojni hujskači v Italiji, Nemčiji in Japoniji. Cankar bi danes bil naš Maksim Gorki, naš Henri Barbusse, naš Romain Rolland. Njegovemu očesu bi ne ušle izjave, ki jih dajejo vsi naši uvidevnejši politiki, ko pravijo: »Samo ob sebi pa je umevno, da bomo tudi v bodoče delovali za zahteve, ki jih je obsegal akcijski program, ker so te zahteve bistven del našega aktualnega političnega programa« (Petejan in Eržen v svojem dopisu dr. Kukovcu), ali drugi: »Skupno delamo za čimprejšnjo demokratičnizacijo in sporazumno ureditev države« (dr. Jelenc in Likar v svoji izjavi v

Slovensko kmečko-delavsko gibanje in združena opozicija

Zanimanje predstavnikov srbske Združene opozicije za naše nadstrankarsko gibanje, ki ga bodo medsebojne vezi še bolj utrdile.

Če bi bili Slovenci in Hrvati tako realni kakor so Srbi, bi ne bila danes glavna zahteva »prečanske fronte« zahteva po ustvaritvi takega stanja, kakršno je bilo kratko dobo leta 1918, ko se je porajala današnja Jugoslavija. Glavno in usodno napako so naši politični voditelji napravili ob prevratu. Po tolikih letih je med slovenskimi voditelji še vedno zelo malo častnih izjem, ki so priznali napake, storjene ob prehodu iz ene države v drugo; večina pa še vedno trdovratno vztraja na pogubni poti, na katero se je že takrat podala in zahteva, naj ji Slovenci sledimo čez drn in strn v prepad, v narodni, gospodarski in kulturni pogin.

Povsem drugače ravnaajo Hrvati. Hrvatski vzgled deluje na slovensko ljudstvo vzpodbujajoče. Toda še preden smo dosegli kakšne večje uspehe v boju za slovenske zahteve, so se že pojavile pri voditeljih napake, podobne obprevnim. Zagreb jim je poslal nekaj pavovega perja, s katerim so se okitili in sedaj so srečni in zadovoljni in mirno dopuščajo, da drugi na mesto njih mislijo in odločajo.

Somišljeniki Slovenskega kmečko-delavskega gibanja pa si od Hrvatov nismo izposodili pavovega perja, marveč njihove dolgoletne izkušnje, ki so si jih Hrvati tako obilno pridobili v borbi za narodne pravice in časti. Vprav po načinu našega političnega delovanja spadamo v kmečko-demokratsko koalicijo (KDK), toda ne kot podružnica ali pomožna četa, temveč kot tretji enakopraven del iste.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da nobena denunciacija, nobeno omalovaževanje ni pokvarilo dobrega razmerja med KDK in nami ter ga ne bo, dokler bomo ramo ob ramo s Hrvati vztrajali v težki borbi za svobodo obeh narodov. Naše zavezništvo je iz betona — utrdile so ga žrtve, ki so padle v skupnem boju.

Če so kdaj bili nesporazumi, moramo te pripisati predvsem nepoznavanju slovenskih političnih razmer. Celo Beograd, ki je tako daleč, so gotovi ljudje nečistihi računov o našem gibanju napačno informirali in kako ne bi Zagreba, ki je na pragu Slovenije. Moja glavna naloga ob priliki zadnjega obiska v Zagrebu in Beogradu je bila podati nepopačeno sliko političnih razmer v Sloveniji. Iz gotovih razlogov bom tukaj navedel samo to, kar se je v teh razgovorih tikalo »Slovenskega kmečko-delavskega gibanja«.

O vlogi »Slovenskega kmečko-delavskega gibanja«.

Politične prilike v Sloveniji se v mnogem razlikujejo od političnih prilik, ki so na Hrvaškem in v Srbiji. Prav jasno se je to videlo že na samem primeru parlamentarnih volitev dne 5. maja 1935. Na Hrvaškem in v Srbiji so volilno borbo proti Jevtiću vodile in organizirale nekdanje v ljudstvu ukoreninjene stranke, v Sloveniji pa so na eni strani bivše stranke delile oblast z režimom, na drugi strani pa so se abstinirale. Na tretji, naši strani ni bilo niti ene bivše stranke, saj sta celo SLS in socialistična stranka svojim somišljenikom udeležbo pri volitvah prepovedali. Toda kljub dejstvu, da so vse bivše slovenske opozicijske stranke bile proti aktivni udeležbi pri volitvah na strani opozicije, je dr. Mačkova lista v Sloveniji dobila okrog 40 tisoč glasov.

Samozavesten in odločen nastop kmečkih množic pri petomajskih volitvah pomeni začetek nove dobe v slovenskem političnem življenju. Petomajske in poznejše občinske volitve so pokazale, da slovensko ljudstvo ne zaupa niti bivšim strankam, niti na novo ustanovljenim vsedravnim, temveč da stremi k neki novi, zaenkrat še nadstrankarski skupnosti, ki je narodnostno izrazito slovenska, socialno pa kmečko-delavska. »Slovensko kmečko-delavsko gibanje«, kakor ga sedaj v Sloveniji doživljamo, bo prišlo do popolnega izraza šele, ko bo povezano in organizirano. Medtem ko je delavec že organiziran, še kmet išče primerno obliko svoje organizacije.

Kljub temu, da sem beograjskim politikom priznal, da smo še »gibanje« in ne organizirana stranka, so bili soglasno mnenja, da nam je nastop in uspeh pri petomajskih volitvah dal legitimacijo go-

voriti v imenu slovenske demokratične opozicije. Prve stike sem navezal s prvaki demokratske stranke gg. Milanom Grolom, bivšim ministrom in dr. Vlačičem, članom delovnega odbora Združene opozicije. Na demokrate sem se najprej obrnil zaradi tega, ker so nam bili njihovi pogledi na politično situacijo do podrobnosti poznani iz resolucije, ki so nam jo poslali. Tudi je v njihovi resoluciji dosti elementov, ki nas zblížujejo. Gg. Grol in Vlačič sta pokazala mnogo razumevanja za naše gibanje in mnogo dobre volje za vpostavitvev kolikor mogoče bližjega kontakta med srbsko in slovensko opozicijo.

Obiskal sem dalje šefa »zemljoradniške« stranke g. Jovana Jovanovića, bivšega ministra, ki je bil tako prijazen, da me je seznanil s takozvanim »zemljoradniškim« oziroma »Čavrilovičevim« predlogom o proceduri, ki še sploh ni bil objavljen, ki pa je, od vseh dosedaj izdelanih predlogov, najbližji dr. Mačkovi koncepciji. G. minister je prav tako pokazal mnogo zanimanja za slovenske politične prilike, kakor tudi voljo za sodelovanje.

Nadalje sem obiskal tudi predstavnika levega krila zemljoradnikov gospoda prof. dr. Dragoljuba Jovanovića, ki je lani dvakrat prepotoval Slovenijo ter se skupno z gg. dr. Budisavljevičem in V. Vilderjem udeležil proslave 60-letnice dr. Kukovca v Mariboru. Prav toplo me je sprejel g. Ljuba Davidovič, bivši ministrski predsednik. Zadržal me je na daljšem razgovoru, kateremu so prisostvovali med drugimi gg. Pera Marković, bivši minister iz Valjeva, Milan Grol, Mija Kujundžić iz Skoplja, bivši podpredsednik narodne skupščine in Božidar Vlačić.

Iz vseh razgovorov sem se prepričal, da je tudi pri Srbih dozorela ideja o preureditvi države na samoupravni bazi in da vsa srbska izvenparlamentarna opozicija iskreno teži k upostavljenju popolne demokracije. Težišči situacije je vsakakor v rokah zemljoradnikov, ki so se s svojim predlogom o proceduri najbolj približali stališču kmečko-demokratske koalicije.

Ivan Kreft.

Narod si bo pisal svojo sodbo sam, ne frak mu je ne bo in ne talar.

Ivan Cankar.

Španski kaos

Španski kaos. V času, ko se v ozemlju, ki ga je zavzel general Franco, upira prebivalstvo pa tudi vojaštvo njegovim diktaturi, so nacionalistične čete vkorakale v Santander, važno baskijsko operacijsko točko. Ta tragičen poraz republikanskih sil je posledica razcepljenosti

in nesporazuma strank ljudske fronte na eni strani ter izdajstva takozvane rezervnega nacionalističnega prebivalstva na drugi strani. Baski se sicer še pred Santanderom upirajo z levjo hrabrostjo ter požrtvovalnostjo, vendar je njihov odpor brezupen.

Kmečka vstaja na Poljskem

Mali Poljski so kmetje, oboroženi s poljedelskim orodjem, jurišali na jetnišnico, v kateri so zaprti vodje opozicijske kmečke stranke. Tudi drugod so se kmetje spoprijeli z žandarmerijo. Ob tej

priliki je bilo ubito precejšnje število upornikov. Socialistično delavstvo v Varšavi in drugor je napovedalo generalno stavko v znak solidarnosti.

»Delavski Politiki« z dne 14. VII. t. l., in številne izjave dr. Kukovca enake vsebine. In kaj bi Cankar dejal pri tem? Cankar bi nam vzkliknil: »Sezimo si v roke! Strnimo se v eno vrsto! Ne trepetajmo, da se nam bo morda odkrhnila ta ali ona mrvica naših strankarskih načel in našega svetovnega nazoranja!«

Komur je drag Cankarjev spomin, kdor je ponosen na to, da je bil Cankar

njegov sobojevnik, ta mora danes delati v Cankarjevem duhu, ta mora korakati pod Cankarjevim praporom, na katerem se blesti geslo: »Slovenski delavec in kmet, združita se! Slovenski narod, vrsta je samo ena, prapor je en sam!« To pa bo storil vsak, kdor veruje v ustvarjajoče sile slovenskega delavca in kmeta, kdor veruje kakor Cankar v zgodovinsko iniciativo slovenskega naroda.

Opozorilo!

Današnji številki smo priložili položnice in prosimo vse cenjene naročnike, naj nam nakažejo naročnino za september najkasneje do 10. v mesecu.

Priloženih položnic naj se poslužijo tudi naročniki, ki bodo prejeli pismena sporočila in opomine z navedbo zaostanka naročnine.

Posebej opozarjamo vse, ki so v zaostanku, naj naročnino takoj zanesljivo nakažejo, ker bomo v nasprotnem primeru vsem brez izjeme ustavili list.

Upoštevajte, vas prosimo, da je edini vir dohodkov našega lista naročnina in da so našemu listu pripomogli do tako naglega in lepega napredka le zvesti in redno plačujoči naročniki. Če bi pa vsi naročniki redno izpolnjevali svojo dolžnost, bi naš list za isto ceno izhajal že na osmih straneh ali pa dvakrat tedensko. Tudi je dolžnost vsakega zvestega našega naročnika, da nam pridobi še vsaj enega novega naročnika.

UPRAVA »NEODVISNOSTI«

Nemška gonja proti Češkoslovaški

Če si spričo prekinitve diplomatskih odnosov med Portugalsko in Češkoslovaško ne zapiramo oči pred resničnimi režiserji tega nepričakovanega incidenta, ki meji na direktno provokacijo, potem nam bo jasno, da je to le logično nadaljevanje linije, ki se je takoj s Hitlerjevimi prihodom na oblast uveljavila v Nemčiji in katere del predstavlja ogorčena kampanja, ki jo nemški tisk že vsa zadnja leta vodi zlasti proti Češkoslovaški. Ta kampanja se je še prav posebno zaostri po sklenitvi češkoslovaško-sovjetskega obrambnega pakta, ki je nemškemu tisku dal povod za najgorostasnejše trditve na račun »boljševizacije« Češkoslovaške.

Metode te kampanje razodevajo vse svojevrstnosti fašistične žurnalistike. Odločno prevladovanje demokratičnega principa v češkem javnem življenju, včevši tudi kulturno, je zadosten vzrok za trditve, da se Češka kulturno »boljševizira«, zakaj po mnenju nacionalnih socialistov je »boljševiško« kratkomalo vse, kar ni fašistično. Znana je afeta s sovjetskimi letališči na Češkem, ki je nastala zato, ker je nemški žurnalist v sovjetski vojaški reviji »Na stražje« pod nemškim zemljevidom prečital napis: »nova letališča v ČSR« malce po svoje, namreč »naša letališča v ČSR«. Otvoritev potniške zračne linije Moskva—Praga je služila potem kot podlaga za trditve, da Češkoslovaška odpira svoje ozemlje sovjetskim letalom.

Nadaljnje tesne kampanje so bile: slučaj z dunajskim letalcem, ki je baje risal po nebu sovjetsko zvezdo in za katerega je nemški tisk promptno zatrdil, da je priletel s Češkega in se tja zopet vrnil. Posebna smola je hotela, da je bil dunajski letalec prav kmalu razkrinkan kot nemški špijon Arigki, ki je bil uslužben v neki avstrijski tovarni letal. Potem slučaj Bruna Weigla, nemškega državljanja, ki so ga češke oblasti baje silno maltretirale. »Mučenik« sedi zdaj v nekem nemškem koncentracijskem taborišču.

Druga plat nemške kampanje izvira iz takozv. »srčnih« interesov tretjega rajha. Gre namreč za sudetske Nemce. Krogi, ki v polpretekli dobi niso poznali nobenih mej v raznarodovalni politiki nasproti Poljakom in lotarijskim Francozom, izrabljajo vsako priliko, da pokažejo, kako hudo je Nemcem v demokratični češkoslovaški republiki. Poročila o lakoti med sudetskimi Nemci so na dnevnem redu. Potem se spet pojavijo v nemškem tisku fantastične vesti o sudetskih Nemcih, ki ječe po čeških zaporih, pri čemer navajajo številke, ki bi bile verjetne le, če bi jih našli v statistiki nemških koncentracijskih taborov. Ko je moral neki praški nemški nogometni klub, ki je hkratu še pretežno židovski, izprazniti svoje igrišče, ker so na njem pričeli zidati, je nemški tisk pisal o zatiranju nemškega sporta na Češkem. Ko je pred kratkim češko ministr-

stvo za socialno politiko prepovedalo sudetskim otrokom potovanje v Nemčijo, ker od njegovih prirediteljev, od »Zveze Nemcev« ni moglo navzlic ponovnemu povpraševanju izvedeti, za koliko otrok gre, kakšna bo izbira, kam bodo poslani in kako bodo oskrbovani, je nemški tisk zagnal krik, da Češka namenoma onemogoča socialno akcijo v korist sudetskih otrok. Dejansko je češka država v zadnjem poldrugem letu razmestila po okrevališčih preko 25.000 bolehnih otrok, med njimi preko 50 odst. nemških otrok. Ta »srčna« skrb Nemčije za sudetske Nemce bi bila težko razumljiva spričo dejstva, da je nekaj sto tisočev na Južnem Tirolskem brez nadaljnjega izročeni svoji usodi, ki je v narodnostnem pogledu ni niti od daleč moči primerjati z usodo sudetskih Nemcev v demokratični češkoslovaški republiki. Ta »srčna« nagnjenja imajo kakor vsa protičeška kampanja vobče mnogo bolj konkretno ozadje.

Češkoslovaška je tretjemu rajhu napoti tako iz zunanje-političnih kakor notranje-političnih razlogov. Geografsko predstavlja Češka nepretraden jezik za nemško ekspanzijo proti jugovzhodu. V notranje-političnem pogledu predstavlja Češka s svojim vsestranskim sistemom zvez centralno točko evropskega odpora proti event. vojni akciji Nemčije. Notranje-politično pa mora biti hitlerjevski diktaturi nevšečno že samo dejstvo, da pred njenimi vrati stoji močno konsolidirana demokratična republika, ki predstavlja, kakor pravi Walter Bark v ugledni nemški emigrantski reviji »Weltbühne«, stalen protidokaz fašistični protidemokratski laži. Obrambne priprave in solidne zveze Češke s Francijo in Sovjetsko zvezo pričajo, da se na Češkem dobro zavedajo nemške nevarnosti; to pa s svoje strani protičeški bes v hitlerjevskih krogih samo še stopnjuje.

Pri nas je postalo del dobrega tona, če se o najkočljivejših problemih bodisi vobče molči ali pa se jih v najboljšem slučaju samo mimogrede omenja, ne da bi zavzeli do njih svoje določeno stališče. Za slovensko demokratično javnost taka ravnodušnost, ki često preide v stališče, diametralno nasprotno osnovnim interesom slovenskega naroda, ne more biti sprejemljiva. Nasproti nemškim provokacijam ima demokratično gibanje slovenskega delavca in kmeta povsem določeno stališče: podpirati bratske narode češkoslovaške republike, s katerimi nas veže lep kos naše narodne zgodovine, stoletno hlapčevanje našemu tudi današnjemu skupnemu sovražniku in skupna borba za narodno neodvisnost in svobodo. **S Češkoslovaško in njenimi mogočnimi demokratičnimi zavezniki ustvarjati enotno fronto proti fašističnim izzi-vačem in podžigalcem vojne, to je notranje-politični program slovenskega kmečko-delavskega gibanja!** —rl.

Kitajski odpor

Boji za srce Kitajske — Kitajska 1931 in Kitajska 1937 — Yperit in bombe kot zadnje sredstvo japonskega monopolističnega kapitala v konkurenčnem boju za kitajskega odjemalca.

Ogorčeni boji, ki se že dneve vršijo za posest Sanghaja, so marsikoga presenetili. Ko so Japonci skoro brez boja zavzeli Peking, tisočletno prestolico Kitajske, se je še vse vršilo nekako po napovedih tistih, ki so iz japonskih zmag leta 1931. sklepali na japonsko neovirano prodiranje 1937. Toda to neovirano prodiranje je nenadoma izostalo. Žilavi odpor Kitajcev je bil tembolj nepričakovan, ko se je vendar Japonska v teh petih letih z utrditvijo svoje oblasti v Mandžuriji in s stalnim oboroževanjem vojaško okrepila, dočim v vojaški moči osrednje okrnjene Kitajske ni bilo veliko slišati.

Če se vprašamo po vzrokih teh pojavov se moramo vsaj bežno ozreti na gospodarsko in politično ozadje spora ter na razvoj obeh držav v zadnjih petih letih.

Pred vsem si moramo priklicati pred oči situacijo l. 1931., ko je Japonska brez posebnega odpora iztrgala del velike Kitajske ter si v tej »avtonomni« Mandžuriji zagotovila pred vsem osnovo za nadaljnja osvajanja. Kitajska je

bila tedaj za vsako resnejšo obrambo nesposobna. Posamezni generali so več ali manj samostojno vladali v obrobni provinci in paktirali z Japonci, kitajska osrednja vlada pa ni imela nujnejšega opravka, kakor da je preganjala komuniste in se seveda brezuspešno borila proti kitajskim sovjetskim pokrajinam.

Nesreča, ki je zadela Kitajsko z odcepitvijo Mandžurije, jo je v marsičem izučila. Kitajci, ki so sprva pod vplivom naraščajoče narodnostne zavesti odklanjali vse, kar je tujega, tudi Angleže, Francoze in Amerikance, so spoznali, da je njihov glavni sovražnik Japonska, dočim predstavljajo Angleži in Francozi s svojimi milijonskimi investicijami ter Amerikanci s svojo trgovsko povezanostjo (saj so med vsemi državami, ki so v trgovskih zvezah s Kitajsko na prvem mestu) njihove najboljše sobojevnike. K vsemu temu se je pridružil tudi preokret v smislu Sun Yat Senove optike z naslonitvijo na Rusijo ter pomirjenje z domačo levico.

Sprva je bilo videti, da bodo posebno

zveze z Združenimi državami za Kitajsko usodne. Amerikanski zakon o nacionalizaciji srebra v avgustu 1934 je povzročil na Kitajskem dvig v cenah srebra, ki so ga začeli kar na veliko izvažati. Nastalo je pomanjkanje srebra in denarja — deflacija. Preureditev denarne vprašanja je postala nujnost. Japonska je ponudila posojilo, s katerim bi bili Kitajci izročeni Japoncem na življenje in smrt.

Toda kitajska vlada je posojilo odbila. 2. nov. 1935 je izšel zakon, da se srebrna vrednost ukine in da izda državna centralna kitajska banka papirnat denar. S tem se je Kitajska izvila iz japonskih gospodarskih klešč in obenem z odvetjem dovoljenja za izdajanje denarja po provincialnih bankah so bila otežkočena vsa »avtonomna« gibanja provincialnih generalov.

Razen tega je kitajska vlada izdelala načrt za izgradnjo 8000 km železnic, s

čemer bo omogočeno izčrpavanje kitajskega naravnega bogastva za tuji, pa tudi sicer še sibi domači kapital.

Japonska bi morala nastopiti v konkurenčni borbi kakor vsak drug konkurent. Ker pa japonsko blago brez protekcionističnih ukrepov ne bi moglo tekmovali s kavovostnimi izdelki Amerike in Evrope, je japonski kapitalizem moral poseči po orožju. Z napadom na Sanghaj, ki s 59 odst. vsega kitajskega uvoza in 51 odst. izvoza predstavlja gospodarsko srce Kitajske, je občutno zadel na trgovske interese Amerike.

Kakšen bo konec boja med japonskim imperialističnim velikim kapitalom, ki že davno nima več opore v narodu in med združenim kitajskim narodom, ki ga tokrat podpirajo interesi velesil, je težko prorokovati.

Od l. 1931. so se prilike v veliki meri obrnile v prid Kitajcem. A. J. D.

Kristus sodi

V judovski tempelj, v judovsko cerkev sta prišla molit dva različna moža, čisto podobna sodobnim ljudem, ki karakterizirata našo dobo. Ta sta bila farizej in cestinar.

Farizej je bil član tiste družbe, ki je imela v monopolu Boga in vero, ki je napravila formalno svojo vero brez ozira na to, če je bila v skladu z naravnim zakonom in sv. pismom ali pa ne. Te svoje puhle predpise je naložila v imenu božjem vsemu narodu. Tiste, ki so se držali predpisov, je imela za najboljše vernike, tiste pa, ki so še upali misliti s svojo glavo, je farizejska banda prištevala med brezverce. Predpisi so bili večkrat izredno smešni in v pravem nasprotju s sv. pismom. Zato je pa vzela v monopol tudi takratno izobrazbo, to je razlago sv. pisma. Če bi bil namreč narod svobodno čital sv. pismo in sodil po svoji naravno zdravi pameti, bi bil prišel kmalu na čisto, da so bili farizeji v nasprotju s sv. pismom, v nasprotju z Bogom. V ta namen je imela farizejska družba nešteto pokvarjenih pismoukov, nekakšnih doktorjev sv. pisma, nekakšnih profesorjev takratnega bogoslovja, ki so imeli za svoj poklicni namen čim bolj komplicirati sv. pismo, versko žibljene, in ki so v duhu farizejske kaste izmislili cele verige novih grehov in z njimi tlačili inkvizicijo nad svobodnim mišljenjem, nad resnico, nad napredkom. Umetni predpisi brez podlage v stvarnosti so mogoči samo pod pogojem, da narod nič ne misli s svojo glavo, da se narod v histeričnih bolečinah zvija pod grmadami smešnih, izmisljenih grehov, da narod v neprestanem strahu izgublja svoje človeško dostojanstvo, da gleda v svojih tlačiteljih Boga. To pa ni mogoče doseči brez inkvizicije. Farizeji so bili v popolnem smislu pravi »klerofašisti«.

Takšen klerofašist, farizej je prišel molit v tempelj. Šel je na prvo mesto, da bi ga vsi videli in se čudili njegovi izredni pobožnosti. Bil je obleden po vseh predpisih takratne klerofašistične estetike. Pobožno je držal roke, zvijal je svoje oči kakor v krčih in skrivaj škilil okoli sebe, če ga kdo vidi. Začel je molit in vzviševati svojo pobožnost. Analiziral je svoja dela in prišel do zaključka, da ni tak kot so drugi ljudje, da ni tak kot so prešuštniki, krivičniki, roparji ali kakor cestinar. Res se farizej ni mnogo zmotil. Res ni bil takšen kot so drugi ljudje, ker je bil bolj grabežljiv in nasilen kot so roparji, ker je bil bolj hudoben in hinavski kot so navadni krivičniki, ker je nižje padel kot padajo prešuštniki, ker še toliko vere ni imel, kolikor je je imel cestinar, popolnoma po taktiki klerofašizma. Ni molil Boga. Molil je sam sebe, molil je svojo farizejsko organizacijo, ki je bila pravi »Bog« takratnega nevednega judovskega naroda, ki je bila tako predrzna, da je celo Boga samega na križ razpela. Ni izvrševal božjih predpisov, temveč se je ravnal po svojih izmišljotinah svoje pokvarjene farizejske fantazije. Ta farizej je bil sam svoj bog in vsa njegova vera je obstojala v predpisih, ki so jih diktirali izrodki njegove megalomanične

domišljavosti, ki je hotela biti Bog svojemu narodu.

Drugačen je bil cestinar. To je bil ubogi revež, ki si ni mogel nakopiti bogastva, da bi ga čuval v božjem imenu. Ni se rodil v takšnih prilikah, ki bi mu omogočile zemeljske udobnosti in »večno zveličanje« farizejske kaste. Moral se je brigati za svoj kruh in kakor vsak si je tudi on želel izboljšati svoj položaj. Ker ni imel ne bogastva, ne izobrazbe, živeti pa je le hotel, je šel med cestinarje, ki so bili takrat nekaj sličnega kot so danes mitničarji, dacarji in nižji financarji, ki jih nobeden ni rad videl radi njihove službe. Plača ni bila velika in če je mogel, je rad prevaril ljudi in svoje višje. Poleg tega je pa bil v službi rimskega režima in tega mu judovski klerofašisti niso mogli oprostiti. Saj je bil v službi poganskega režima, ki je bil druge vere in zato so mu že vnaprej odrekli »večno zveličanje« in ga uvrstili med gotove kandidate za »pekel«. V težki borbi za svojo skromno skorjico siromašnega kruha od klara in takratnih svetohlincev pregajani in prezirani ubogi cestinar, prištet med »brezverce« zato, ker ni hotel od lakote poginiti, da bi se žrtvoval predpisom farizejske vere, ni imel časa niti volje, da bi se zanimal za »božjo« farizejsko kasto. Prav kmalu je uvidel vso puhošt farizejske vere in je zato tudi njene predstavnike iskreno obsojal, kakor so zaslužili. Saj so se vedno združili, ko je šlo za interese njihovega kapitala, s sovražniki njegovega naroda, s poganskim režimom, ki je imel svoj sedež v večnem, tiranskem Rimu, njemu pa so zamerili in mu šteli v največji smrtni greh tiste drobtinice, ki jih je dobival kot najnižji uslužbenec rimskega režima. Občutil je vso grozoto zakulisne borbe za kapital in nadoblast, ki jo je vodila takratna duhovščina pod javno krinko »vere« in »Boga«.

Ta ubogi cestinar, pravi tip sodobnega »brezverca«, je po dolgem času le še stopil v tempelj, v cerkev. Ljudje so ga pogledali postrani, kaj naj bi ta »brezverec« iskal v cerkvi. Hinavski farizej je pa celo hvalil sam sebe, da ni takšen »brezverec« kot je bil cestinar. Naprej cestinar niupal iti. Pri vratih se je nekje ustavljal. Saj so ga klerofašisti celo v cerkvi ponižali, celo molitve mu niso privoščili. Ves razočaran v svoji duši je neizmerno trpel in vtilo so se mu solze. Vzbudil se mu je sum in dvom, da je morda le kje kakšen Bog malo drugačen kot pa so njegovi predstavniki na zemlji, kakšen Bog bolj pravičen in manj krut in manj neusmiljen. Še zadnje iskrico v kapitalistično vero farizejske drhali mu je ugasnila. Iz njegove ponižane duše pa se je izvil krik k Bogu: »Bog, oprosti mi moje grehe!«

Tako sta molila pristaš vseh pobožnih udruženj, ki so bile na obrambi »vere«, predstavnik vere in pa od vseh pobožnih in »verskih« ljudi prezirani »brezverec« cestinar, kandidat za »pekel«. In čudno! Proti vsem predpisom »edinozveličavne« vere je Kristus obsodil pobožnega klerofašista-farizeja in opravičil »brezverca« cestinarja.

Dr. Povše Tinko, župni upravitelj.

Naša kultura

Zapiski ob »Domnu« na letnem gledališču v Rušah

Ob predstavi »Domna« na letnem gledališču v Rušah sem spoznal — bila je prva predstava na prostem, ki sem jo gledal —, da zamore postati letno gledališče močan kulturni faktor, ki se pa vse preveč zanemarija, in da bi mu morali posvetiti čim več pažnje ne samo diletantski odri, temveč še prav posebno poklicni ansambl. Se več: sodoben slovenski dramatik bi se naj spoznal s tem ljudskim odrom, naj bi ustvarjal zanj in ga dvignil na aktualno višino. Če govorimo o ljudski kulturi, potem spoznamo, da se lahko v podeželskem letnem gledališču najmočneje razvija in jo manifestira. Prav tako kaže ruško letno gledališče, da je treba zavreči misel, da bi bilo letno gledališče samo neko zasilno prizorišče, s katerim si za največjo mujo pomagajo podeželski diletantje, ki nimajo primernega odra in kulisarije; saj ima prav Sokol enega izmed najlepših podeželskih odrov v Sloveniji, a je vendar njegovo letno gledališče na prostem ona kulturna posebnost in redkost, ki zna postati pri nas s časom in pravnim gledanjem na to pri nas tako neobdelano in krvavo potrebno ljudsko panogo izhodišče za najširše in najlepše ljudsko kulturno udejstvovanje. Letno gledališče samo je nekaj tako enostavnega, da si ga lahko omislil vsak kraj, naj bo ravnica ali hribovit svet; vsak bo podajal kraju svojsko zanimivost in pestrost. Ruško gledališče je po svoji čuti naravnost idealno. Malce nad vasjo je v kot hriba izsekana hosta, ki se dviga amfiteatralno v zaraščen gozd, odkoder je za gledalca neverjetno lep razgled na prizorišče pod njem; na sadonosni, hiše in zvonik za njim ter na kobanske hribe onstran Drave proti avstrijski meji, kateri nam prav s svojim zelenim ozadjem, poskami, gozdovi, razmetanimi njivami po vzpetem svetu in redko razsejanimi hišami ne samo ne poživijo scene ampak nam pomagajo živeti v resničnost, ki je kulisarija v gledališču ne bo nikoli ustvarila tako popolno. Vso to okolje pa zahteva svojstven tekst s tehnično izrabo prostora in okolice; saj bo na letnem gledališču najlepše uspelo delo, ki je vzeto ali povsem prilagodeno okolju. Tekst mora biti izraz kraja, podajati mora nekaj, kar je za njegovo okolico svojstveno. Jezik naj bo knjižna slovenščina z domačim naglasom, a igra v kolikor ni vzeta iz kraja — »posvojenca«. Tu je bil G. Sornik, ki je dramaturgiral znano Jurčičevo povest, vse premalo energičen in revolucionaren, čeprav vse kaže, da ga je hudo skrbelo, kako delo »posvojit«. Stal je pred dvema zankama: prvič prenesti tekst v pohorski kot, drugič pa v kakem času podajati delo, ali v preteklem, v katerem se je delo zgodilo, ali v izrazito sodobnem času. Čeprav se zdi zadnja rešitev najidealnejša, kar tudi je, bi bil pretekli čas, ki bi bil seveda izrazito pohorski, dober. G. Sornik je za letno predstavo posrečeno izbral Jurčičevo ljudsko povest, z igro na prostem jo je aktualiziral. Bili so prizori, ki so pričali, da more tekst zagrabiti, le da so bili prerodki; a prav na njih bi se moralo zgraditi delo. Ljudski dramaturg mora biti kritičen proti tekstu samemu, iz katerega izbira snov, predvsem pa pri tako zastarelem tekstu kakor je Jurčičev. Neprestano se mora spraševati, kaj je še aktualno, kajti le to bo pritegnilo gledalca, ki vendar živi v sodobnosti, pa naj bo delo podajano v preteklem ali v sodobnem času. »Domna« sem bral v šolskih klopetih, v meni je ostal kot zastarela Jurčičeva povest; s tem nastrojenjem sem šel tudi na letno gledališče. Ali že po prvih prizorih sem moral priznati, da bi lahko bil kraj prikrojen in posodobljen »Domen« živa ljudska igra. Vsa snov je en sam veren socialni prerez kmečkega življe-

lja s problematiko, ki še danes tré kmečko mladino. Na priliko: krivično gledanje družbe na nezakonskega otroka, ki ne bi imel pravice do zakonske kmetove hčere, dalje spopad tega nezakonskega otroka (Domna) z graščakom Sovo, ki mu odzre službo in mu uniči ljubezen do Anke. Igra je jasno pokazala, da je pravi gospodar na kmetih vaški mogotec, da so župan in občinski možje (»možje lovci«) z biriči vred samo njegovi hlapci, ki jih radi svojih podlih interesov — hoče se znebiti nezakonskega sina — naščuva na njihovega človeka. Vse to je živa resničnost, na kateri je raslo delo, in ki da misliti, samo da je Sornikov idealistično porbarvan konec delo razblinil in gledalca uspa-val. G. Sornik ve, da se le redko, ali sploh nikoli ne končajo take »prepovedane ljubezni« na kmetih tako lepo, kjer gredo kmečki interesi za grunt tudi preko težen mladine. Pri Jurčiču se Domen skuša maščevati; konec je sicer tragičen, toda verjetnejši — prepričuje nas. Domen poskuša ubiti Sovo in zažge grad, a pri tem sam konča od očetove krogle. Tak konec je ustvarila Jurčičeva etika. Cankarjev »Hlapec Jernej« se prav tako mašuje; oboje je onemoglo maščevanje posameznika, ki čuti krivico v družbi, ko se gibanje množic ni bilo razvito; le da je pri Jurčiču tudi graščak Sova moralno kaznovan, dočim pri Cankarju krivica ostane in triumfirata. Cankar je napravil velik korak naprej od Jurčiča, a Sornik se en velik korak nazaj od Jurčiča samoga. Ameriški happy end (srečen konec), kjer se Sova konča sam, kjer Jurec sprevidi zmotno in poroči svojo hčer z nezakonskim sinom Domnom (zet je postal skozi noč bogataš!), kjer ju blagoslovi ob materinem truplu, je bil neživljenski in nas ni prepričal. Ali je verjetno, da bo pustila gospodinja Domna brez kazni, ko je ušel? Zakaj ustvarjati iluzije, ki jih v življenju ni? Mladina je lahko hvaležna za problematiko, ki jo je nakazal G. Sornik, a za tak konec mu ne more biti, ker jo zavaja, ker ji ničesar ne pove, ničesar ne reši. Dobro mamice, ki so vesele, če se vse srečno konča, ploskajo, a zakaj naj bi mladina ploskala? Jurčičev moder mož je dejal v XI. poglavju: »Gospoda bo že poskrbela, da bo konec vzel (Domen) tako ali tako, če že ni.«

G. Sornik kot dramaturg in režiser je igro skušal prenesti v pohorsko okolje; človek z veseljem prizna pionirski trud tega idealista, ki ima vse pogoje, da razvije svoje dramaturške in režiserske moči v tem pohorskem kotu; le da bi od kritike pričakoval, da bi bila stvarnejša proti njemu; stare obrabljene fraze prej škodijo, ko človeku pomagajo. Domen je dobro podal zagrenjenost in gnev brezpravnega nezakonskega otroka; samo da mu Sornikov konec ni pristojal. Jurec je bil v svojih govorih bolj pripoveden kot aktiven, kar pa gledalca dolgočasni (dramaturgijeva napaka!). Kerševan je bil posrečeno izbran učitelj stare vere, domač v svoji vlogi. Dejanje sta vezala berač Urh in Špilkin Jožek, najboljši moči ruškega odra v domači kreaciji in govoru. Množica je bila premalo enotno razgibana; ko sodi kmete »lovce«, je bila dramaturško in režisersko neizrabljena; tudi preveč smeja na nepravem mestu škodi. A Sova bi naj iskal in našel svoj medu v ruškem kroju. Za publiko, ki je bila nemirna radi slabega vremena, bi morali biti igralci glasnejši. 8. in 12. septembra bodo ponavljali ruški diletantje igro: »Od pohorskih paurov vam hočem zapeti«. Podeželski režiserji bi si naj kritično ogledali to domače delo in ruško letno gledališče, da jim da oboje novih pobud.

Ivan Potrč.

Pisatelj in režiser G. Bratko Kreit se je odzval laskavemu povabilu Vinohradškega gledališča v Pragi in bo svojo dramo »Malomeščane«, ki brezobzirno razkrivajo vso gnilobo naših narodnjakov v medvojnem času, sam režiral.

Peči gledališki festival v Rusiji se bo vršil začetkom septembra v Moskvi. Igrali bodo opero »Ruslana in Ludmilo«.

Naš obrtnik — kje je tvoje mesto?

Če prelistavamo »Jutro« ali »Slovenca«, naletimo tu pa tam na »našega« obrtnika. Nekaj laskavih, praznih besed na račun njegove pridnosti in sposobnosti, njegove »brezprimerne« požrtvovalnosti za katerokoli »skupno stvar«, njegove »jugoslovenske« in morda celo slovenske zavednosti itd. Vedno iste, hiena vske besede, vedno isto dolgočasno premlevanje — brez koristi za našega obrtnika. Kajti ta naš obrtnik v zlic vsej svoji pridnosti in sposobnosti propada, česar pa njegovi »prijatelji« vpričo njegove »brezprimerne« požrtvovalnosti za »skupno stvar« še opazijo ne. Če pa vendar kaj opazijo, mu pred-

balet »Uspavana lepota«, Hudožestveni teater bo vprižoril »Ano Karenino«, Vah-tangovljevo gledališče pa »Jegora Bulčova« in »Mnogo hrupa za nič«. Razen tega bo na tem festivalu nastopil tudi otroški oder. Po zaključku v Moskvi bodo gostovale posamezne igralske skupine še v Leningradu, Harkovu, Kijevu in Rostovu na Donu. (Ceps.)

očijo, namignejo in ukažejo, da mu trenutno oni ne morejo pomagati, ker pač na vladi niso; če pa so (eden od njih je vedno!), da morajo zaenkrat krpati in celiti rane, ki so jih zadali prejšnji režimi (pri čemur se prav nič ne motijo!) med drugim tudi »našemu« obrtniku. In tako dalje.

Razumni slovenski obrtnik mora spoznati vso neiskrenost in lažljivost teh ljudi, spoznati mora, da mu iz te strani nikoli ne bo prišla iskrena pomoč. Njegov položaj, položaj njegovih tovarišev mu to stalno dokazuje. Vsa ta leta že propada in njegovi »prijatelji« mu ne pomagajo. Narobe, vse njih de-

Preselitev uredništva in uprave »Neodvisnosti«

CENJENIM NAROČNIKOM, ČITATELJEM IN INSERTORJEM VLJUDNO SPOROČAMO, DA SE BO S 1. SEPTEMBROM 1937 PRESELILO UREDNIŠTVO Z UPRAVO IZ DOSEDANJIH PROSTOROV V

**palačo »Ljudske samopomoči«,
Maribor, Aleksandrova c. 47/III**

Telefon uredništva in uprave 26-16 - Št. ček. račun 17.160

V UREDNIŠKIH IN VSEH UPRAVNO-POSLOVNIH ZADEVAH NAJ NAROČNIKI IN PRIJATELJI NAŠEGA LISTA UPOŠTEVAJO GORNJE NAZNANILO IN NAJ UPORABLJAJO NOVI NASLOV.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA »NEODVISNOSTI«.

lovanje je v resnici naperjeno proti življenjskim interesom slovenskega obrtnika.

Nekaj primerov:
Spomnimo se Bat'e in njegovega vdora v Jugoslavijo. Ali ni bila tedaj naloga teh ljudi, da zastavijo ves svoj vpliv proti njemu, saj je bil njegov prihod k nam edinole njemu v korist. Nič tega, kajti Bat'ovi celostranski inserati prevlečejo denar je denar, ne gre, da bi se mu zamerili. Zastonj bomo iskali v teh desničarskih listih kaj proti Bat'i, nasprotno, obilo celo neplačane reklame bomo našli v njih.

Svoje pravo lice so pokazali prav tako n. pr. pri stavki v Tivarjevih tovarnah. Njegova tajnost ni, da gredo njegovi ogromni profiti in njegova konkurenčna zmožnost v pretežni meri na račun sramotno nizkih mezd njegovih delavcev (kakor sicer trdi pri drugih industrijah). Ko je izbruhnila stavka v Tivarjevih tovarnah, se je skoraj vse meščansko časopisje odkrito ali neodkrito izjavilo, ka-

kor vedno, proti stavljujočemu in gladujočemu delavstvu, proti življenju tisočev radi večjega profita enega.

Zavedati se moramo slovenski obrtniki, kje je v takih primerih naše mesto; ne na strani Bat'e in Tivarja, temveč na strani delovnega ljudstva, v teh dveh konkretnih primerih torej delavstva in — nas samih; kajti sramotne mezde delavstva uničujejo posredno tudi obrtnika.

Mnogo podobnih primerov bi še mogli navesti, vendar bi že ti morali zadostovati. Ze ti naj pokažejo slovenskemu obrtniku, kje je njegovo mesto in predvsem, kje so njegovi interesi. Slovenski obrtnik mora spoznati, da njegovi interesi niso pri Bat'ih in Tivarjih in njih plačanih slugah, temveč pri slovenskem kmečkem in delavskem ljudstvu, pri slovenskem kmečko-delavskem pokretu, ki ni povezan z najvišjimi platmi današnje družbe, ki torej edini more zastopati koristi malega slovenskega človeka, torej tudi slovenskega obrtnika. —Šo.

Za mir, svobodo in napredek!

Mladina govori...

Ko se bom vrnil...

Ko se bom vrnil kmalu spet domov bom drugi človek: ves vesel, pogumen in nov. Vse rvine kočje v naši vasi bom obiskal in vse ljudi, ki životarijo v njih, poiskal. Povedal jim bom o novih ljudeh in o novem življenju, ki je storilo konec bedi in trpljenju. Pokazal jim bom slike, lepoto mest in vasi, v katerih novo življenje bohotno cveti. In vem, da me bodo vsi poslušali in razumeli in me kot tovariša radi imeli.

Njihova lica bodo žarela od prebujene moči, izgubila bodo gube, polne obupa in skrbi.

O, komaj čakam, da se bom vrnil v rodni kraj,

jaz novi človek, pogumen, vesel!
Da svojemu ljudstvu pokažem tedaj brezemne lepote in sreče odsev.

(Cedomir Džunžerović »Naš život«, list vojnovodske mladine. Poslovenil: Tone.

O francoski mladini

Pisali smo že o mladinskih pokretnih in mladinskih skrbstvih v demokratični češkoslovaški republiki. Tokrat pa posnemamo intervju, ki ga je imel novinar »Politik« s tajnikom francoskega mladinskega skrbstva Leonom Lagrangom. Francoska ljudska fronta je kot francoska socialna vlada prva čutila dolžnost, da zboljša stanje delovne mladine. Ljudska fronta hoče vzgojiti novega, humanega človeka, ne pa kot fašistične dežele, krvoločnega rojaka a kulturnega pohabljenca.

»Mi ustvarjamo novi svet mladih. Hočemo, da mladina živi lepše življenje, kot smo ga živeli mi. Hočemo, da bi človek vzljubil sam sebe, da bi spoštoval sam sebe. Hočemo, da bi živeli složno in skupno. Vidite, to je važno, to formira duhove... Zato postavljamo sedaj po vsej Franciji hotela in letovališča za našo mladino. Tu so vsi skupni. Tu se spoznavajo ob priliki nedeljskega počitka, izletov in letnih počitnic: študentje in delavci, vajenci in srednješolci, Francozje in tujci... In tujci! Kajti tudi tujci se morejo pridružiti našim organizacijam. Tudi to podpiramo. Vrata naših mladinskih gostišč so odprta tudi tujim mladincem in dekletom. Kajti tudi naša deca poitje po svetu; mi hočemo, da spoznajo svet in da svet spozna nas. V tem medsebojnem spoznavanju se mladina mnogo nauči. Predvsem pa se nauči ljubiti se med seboi.«

Vse to, razume se, bi bile le mrtve črke na kosu papirja, da ni vlada ljudske fronte izvršila poleg tolikih drugih tudi to ogromno reformo v resorju Lea Lagranga: z zakonom je zajamčila vsakemu človeku, ki dela za drugega, da more in da mora dobiti svoj plačani letni odmor poleg svojega rednega dopusta. To velja za delavce kot za nameščence, za uradnike in obrtnike, pa tudi za male kmetovalce.

Sedaj pa poglejmo tudi drugo reformo: štiri- do petdnevni delovni teden. Z njim so živ-

ljenske razmere delovnega ljudstva postale človeka dostojne.

»Prvič v zgodovini naše zemlje je vlada prevzela nase skrb za razvedrilo delovnega ljudstva.«

Leo Lagrang je navedel številke, ki so neverjetno zgovorne. Sto tisoč francoskih državljanov, ki žive od svojega dela, odhajajo v teku letnih počitnic na morje, v planinske kraje ali drugam, da si okrepe po težkem delu oslabiljeno zdravje. Od 3600.000 delavcev iz predlanskega leta jih je lani letovalo že 6000.000, a letos je do početka avgusta njih število naraslo na 1.600.000. Do konca leta — je rekel Leo Lagrang — s izrazom največjega zadovoljstva — jih bo, kot računamo, preko dva milijona.

Razume se, da država, ki se briga za svojega državljanu-delavca, briga zanj vsestransko. Njene železnice so poleg drugega znižale vozovnice za čas letnih potovanj za šestdeset odstotkov.

»Naš smotër je, da delovno ljudstvo v času počitnic občuti radosti in sladkosti življenja. Na tem mestu ne bom omenjal sporta, kateremu je ljudska fronta posvetila ogromno in povsem opravičeno pažnjo.

Francoska mladina je strastna zagovornica miru. Ona veruje v mir, ona smatra mir za najvišjo dobro vsoga človeštva. Francoska mladina ima globok, pravilen dojem o veličini svoje zemlje. Mi jo v tem pogledu vzgajamo in učimo. Mi ji odpiramo oči, čista srca. Toda zapomnite si: Francoska mladina nima niti najmanjše sence kvarnega pojmovanja, da bi veličina kakega naroda obstojala ali mogla obstojati v vojni in krvoprelitju. Objavitelj celemu svetu, da je francoska mladina prežeta ljubezni do občega mira. Objavite, da je vsa naša deca pacifistična. Samo zapomniti si tudi drugo: francoska mladina ni radi tega strahopetna. Nasprotno! To so hrabri mladi ljudje. Z občutjem požrtvovalnosti in samozrtvovanja. Z občutjem viteštva.

Cilj našega dela, smisel našega življenja sestoji v kratkem v tem: unesti srečo v našo zemljo, omogočiti srečo v Evropi, omogočiti srečo vsem ljudem na svetu.

Ne pozabite nakazati naročnine!

